

BUREAUONDERZOEK
NAAR DE ARCHEOLOGISCHE WAARDE
VAN HET PLANGEBIED
KARSHOFFSTRAAT 39
GEMEENTE HEEMSKERK

Colofon

SCENH-rapport cultuurhistorie 84

Opdrachtgever:

Titel: Bureauonderzoek naar de archeologische waarde van het plangebied Karshoffstraat 39, gemeente Heemskerk

Status: Definitief

Datum: 29 maart 2007

Projectnummer: 07P014

Seniorarcheoloog: Drs. G.P. Alders

Auteur: Drs. K.J. Haakmeester

Illustraties: Stichting Steunpunt Cultureel Erfgoed Noord-Holland, tenzij anders vermeld

Autorisatie: Drs. G.P. Alders

Datum:

ISSN: 1871-398X

© Stichting Steunpunt Cultureel Erfgoed Noord-Holland, Wormer 2007

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgevers.

Het Steunpunt aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Stichting Steunpunt Cultureel Erfgoed Noord-Holland
Veerdijk 32
1531 MS Wormer

Telefoon 075-647 45 13
Fax 075-640 04 84
Email info@cultureelerfgoednh.nl
Internet www.cultureelerfgoednh.nl

SAMENVATTING

Het plangebied is gesitueerd aan de Karshoffstraat 39 te Heemskerk. De locatie bevindt zich binnen het stedelijke gebied van Heemskerk, net buiten de historische kern. De plannen behelzen de bouw van een nieuw gemeentehuis met een bibliotheek. Voorafgaand zal het op het terrein aanwezige schoolgebouw en kantoorruimte worden gesloopt.

Op basis van historisch kaartmateriaal en waarnemingen uit de nabije omgeving is vastgesteld dat in de bodem van de planlocatie archeologische waarden aanwezig kunnen zijn. Geadviseerd wordt om aan de hand van een inventariserend veldonderzoek door middel van boringen te bepalen of dat inderdaad het geval is.

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING	3
1. ADMINISTRATIEVE GEGEVENS	7
2. INLEIDING.....	9
3. HUIDIGE SITUATIE EN VOorgenomen ONTWIKKELINGEN IN HET PLANGEBIED	11
4. HISTORISCHE EN AARDWETENSCHAPPELIJKE SITUATIE IN HET ONDERZOEKSGBIED	13
5. BEKENDE ARCHEOLOGISCHE WAARDEN IN HET ONDERZOEKSGBIED	15
6. GESPECIFICEERDE ARCHEOLOGISCHE VERWACHTING VOOR HET PLANGEBIED.....	17
7. ADVIES	19
LITERATUUR- EN DOCUMENTATIELIJST	21
AFBEELDINGEN	22
Afbeelding 1	22
Afbeelding 2	24
Afbeelding 3	26
Afbeelding 4	28
Afbeelding 5	30

1. ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Datum: 22 maart 2007
Opdrachtgever: Gemeente Heemskerk
Bachstraat 6
Postbus 1
1960 AA Heemskerk
T: 0251 - 256 777
post@heemskerk.nl
Contactpersoon: De heer F.J. Henseler
Uitvoerder onderzoek: Stichting Steunpunt Cultureel Erfgoed Noord-Holland
Bevoegde overheid: Gemeente Heemskerk
Landelijk registratienummer: 21948
Locatie: gemeente: Heemskerk
plaats: Heemskerk
toponiem: Karshoffstraat 39
Centrumcoördinaten plangebied 106.330/502.396

2. INLEIDING

De gemeente Heemskerk heeft de Stichting Steunpunt Cultureel Erfgoed Noord-Holland opdracht verleend tot het uitvoeren van een archeologisch bureauonderzoek aangaande de ontwikkelingslocatie Karshoffstraat 39. Op deze plek zal een nieuw gemeentehuis en een bibliotheek worden gerealiseerd. De locatie ligt binnen de bebouwde kom van Heemskerk (afbeelding 1).

In 2005 is voor de gemeente Heemskerk een Beleidsnota Archeologie¹ opgesteld. In deze nota is voor het onderhavige gebied een archeologieregime vastgesteld. Volgens de bijbehorende criteria dient bij grondroerende werkzaamheden in plannen met een oppervlakte van 50 vierkante meter of groter, die dieper reiken dan 0,35 meter beneden het maaiveld, rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van archeologische waarden. Concreet betekent dit minimaal dat een archeologisch bureauonderzoek noodzakelijk is alvorens met de uitvoerende werkzaamheden kan worden begonnen.

Het doel van het bureauonderzoek is om voor de werkzaamheden met grondingrepen die voortkomen uit de realisatie van de beoogde bebouwingsplannen te bepalen wat de minimale inspanningen behoren te zijn voor de archeologische monumentenzorg. Als onderzoeksgebied is gekozen voor het in de beleidsnota bepaalde archeologiegebied HEEM11A en een deel van het gebied direct grenzend aan het plangebied (in een straal van circa 500 meter om het plangebied, uitgezonderd de historische kern). HEEM11 maakt onderdeel uit van de regio binnen het stedelijke gebied (maar buiten de historische kern) waar prehistorische cultuurlagen zijn aangetoond.

Voor dit bureauonderzoek zijn diverse bronnen gebruikt om een beeld te verkrijgen van het verleden van het plangebied. Voor een belangrijk deel zijn gegevens verzameld met behulp van het **Archeologisch InformatieSysteem (ARCHIS)**. Dit is een uitgebreid digitaal archief waarin onder meer archeologische waarnemingen en terreinen zijn opgenomen. Een waarneming bestaat uit één of meerdere artefacten. Laatstgenoemde bestaan uit zowel mobiele vondsten als grondsporen. De in ARCHIS te raadplegen Archeologische Monumentenkaart (AMK) bevat een overzicht van behoudenswaardige archeologische terreinen waarvan een deel van rijkswege beschermd is. De terreinen van de AMK zijn door de provincie overgenomen en op de Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW-kaart) van Noord-Holland geplaatst.

Binnen het onderzoeksgebied zijn vijf archeologische waarnemingen in ARCHIS opgenomen. In het gebied zijn echter meer waarnemingen bekend die (nog) niet in ARCHIS zijn verwerkt. Jean Roefstra (Stichting Historische Archeologie) is in deze behulpzaam geweest en heeft aanvullende informatie verstrekt. Daarnaast zijn enkele historische kaarten bekeken om een beeld te krijgen van de historische landschapsinrichting van het onderzoeksgebied. Verder is geografisch kaartmateriaal geraadpleegd om inzicht te verkrijgen in de geolandschappelijke situering van het plangebied.

Het onderzoek is uitgevoerd door drs. K.J. Haakmeester onder verantwoordelijkheid van drs. G.P. Alders, seniorarcheoloog bij Stichting Steunpunt Cultureel Erfgoed Noord-Holland.

¹ Alders 2005

3. HUIDIGE SITUATIE EN VOorgenomen ONTWIKKELINGEN IN HET PLANGEBIED

De planlocatie aan de Karshoffstraat is gelegen in de bebouwde kom van Heemskerk. Ter plaatse staan thans een voormalig kantoorgebouw en een school (zie afbeelding 2). Het bebouwde oppervlak neemt naar schatting niet meer dan een vijfde deel van het totale oppervlak van het plangebied in beslag. Het overige deel van het plangebied bestaat uit groenvoorzieningen en parkeergelegenheid.

De bestaande bebouwing zal worden gesloopt om plaats te maken voor een nieuw te bouwen gemeentehuis, in combinatie met een bibliotheek. Voorts zal een waterpartij worden aangelegd (zie afbeelding 3). De totale omvang van de planlocatie bedraagt circa 6600 vierkante meter. Hiervan zal ongeveer 3850 vierkante meter in beslag worden genomen door de nieuwbouw. De waterpartij neemt circa 2000 vierkante meter in beslag. Het nieuwe gemeentehuis zal worden voorzien van een parkeerkelder. De diepte van de noodzakelijke ontgraving bedraagt 2,80 meter. De fundering zal bestaan uit het plaatsen van heipalen. Deze palen hebben vermoedelijk een diameter van circa 0,40 meter. Het grid waarin ze geplaatst worden is 7,20 bij 8,10 meter. De aanleg van de waterpartij zal gepaard gaan met een bodemverstoring van ongeveer 1,50 meter diepte.

Rekening houdend met een veiligheidsmarge van 0,20 meter betekent dit, dat de nodige graafwerkzaamheden kunnen leiden tot verstoring van de bodem tot op circa 3,00 meter beneden het maaiveld. Ook de heipalen zullen in zekere mate tot verstoring leiden.

Op de planlocatie is een verkennend milieukundig bodemonderzoek uitgevoerd.² Uit dit onderzoek is gebleken dat de mate van bodemverontreiniging geen aanleiding geeft voor vervolgonderzoek. Er zullen dan ook geen ontgravingen ten behoeve van saneringswerkzaamheden op het terrein plaatsvinden. Wel is in de zuidoosthoek van het parkeerterrein aan de Karshoffstraat een ondergrondse HBO-tank aanwezig die verwijderd dient te worden door een daartoe bevoegd bedrijf. De tank heeft een inhoud van 6000 liter, een lengte van 5,40 meter en een diameter van 1,20 meter. De ontgraving die noodzakelijk is om de tank te verwijderen wordt geschat op 6,40 bij 2,20 meter met een diepte van 3,00 meter.³

² N.N. 2006.

³ Mondelinge mededeling Ingenieursbureau Bakker-Straathof bv, Heemskerk

4. HISTORISCHE EN AARDWETENSCHAPPELIJKE SITUATIE IN HET ONDERZOEKSGBIED

De huidige bebouwing bestaat uit een leegstaand schoolgebouw en kantoorruimte, zeer waarschijnlijk betreft het een naoorlogs bouwwerk (zie afbeelding 4). Op een luchtfoto uit 1939 is te zien dat het plangebied voorafgaand aan de bebouwing voor een groot deel in gebruik is geweest als akkerland en/of tuindergebied. Aan de noordoostzijde is grasland te zien met daarop een vooralsnog onbekend gebouw.

Om een antwoord te krijgen op de vraag in hoeverre het plangebied ook in het verdere verleden al dan niet bebouwd is geweest zijn verschillende historische kaarten geraadpleegd. In eerste instantie is gekeken naar de Chromotopografische Kaart uit 1906. Het beeld dat op deze kaart wordt geschetst komt overeen met de eerder genoemde luchtfoto: op de kaart is te zien dat het terrein in gebruik is als akker- en/of tuinbouwgrond met in de noordelijke hoek grasland en het onbekende gebouw. Op de Grote Historische Provincie Atlas van Noord-Holland (1849-1859) en de Kadastrale Minuut uit 1821 is het gebouw nog niet aanwezig. Het terrein waarbinnen het plangebied valt is geheel onbebouwd en is landelijk van aard. De verwachting is dat op de betreffende locatie ook in de periode hieraan voorafgaand geen bijzondere bebouwing zal hebben bestaan. Bestudering van de kaart van J.J. Dou uit het einde van de 17^e/begin 18^e eeuw laat ter hoogte van het plangebied geen bijzondere landschapselementen zien.⁴

Uit het milieukundig bodemonderzoek dat ter plaatse is uitgevoerd blijkt dat tot een diepte van circa 0,50 meter de bodem bestaat uit bruin licht humushoudend grof zand, met daaronder grijs grof zand. De boringen zijn niet dieper dan 3,50 meter gezet. In het rapport wordt vermeld dat de planlocatie is gelegen in een door een duinzand overstoven strandzandvlakte.⁵

Heemskerk is op de bodemkaart⁶ aangegeven als bebouwd (dus niet gekarteerd) gebied. Ten zuiden en ten noordwesten van het plangebied bevindt zich de bodemeenheid Zn21. Deze eenheid betreft een vlakvaaggrond, een bodem bestaande uit leemarm en zwak lemig fijn zand. Deze eenheden zijn op de bodemkaart voorzien van een toevoeging waaruit kan worden opgemaakt dat de bodem vergraven is. Voor de omgeving van Heemskerk geldt dat de bovenste 0,50 meter doorgaans doorgespit- of geploegd zijn.⁷ Dit is - gezien de resultaten van het hierboven vermelde milieuonderzoek - mogelijk ook het geval in het plangebied.

Het bovenstaande beeld kan niet worden bevestigd met behulp van de Geomorfologische kaart van Nederland. De bebouwde kom van Heemskerk is bodemkundig niet gekarteerd. Ook levert een extrapolatie van het kaartbeeld geen betrouwbare informatie op omdat het plangebied zich lijkt te bevinden op het grensvlak van een strandwal en een zee-erosiegeul, dan wel een binnendelta. Dit is niet verwonderlijk, aangezien in de ondergrond van Heemskerk in het verleden meerdere reeksen strandwallen zijn ontstaan. Strandwallen werden vanuit zee opgeworpen en kwamen zodoende parallel aan de kustlijn te liggen. Daarnaast was in de omgeving het Oer-IJ actief, een voorloper van het latere IJ dat ter hoogte van Castricum uitmondde in de zee. Het Oer-IJ stroomde mede door het oostelijk en het noordelijk deel van de gemeente. Onder meer de geulen in het

⁴ Kaartboek uitwaterende sluizen 1980

⁵ N.N. 2006

⁶ Bodemkaart van Nederland 1995

⁷ Toelichting bij de kaartbladen van de Bodemkaart van Nederland 1995, 118

open landschap tussen de huidige bebouwing van Heemskerk en de buurtschap Assum bij Uitgeest vormen laatste restanten van het Oer-IJ.

De bodemkaart van De Roo⁸ laat zien dat het plangebied zich in een zone bevindt waar sprake is van 'vochtige tot droge strandwalgronden'. Het plangebied bevindt zich waarschijnlijk op de flank van een strandwal. Recent uitgevoerd onderzoek heeft aangetoond dat hier de kans op het aantreffen van archeologische sporen uit de prehistorie groot is.⁹

⁸ De Roo 1953

⁹ Mondelinge mededeling J. Roefstra, Stichting Historische Archeologie

5. BEKENDE ARCHEOLOGISCHE WAARDEN IN HET ONDERZOEKSGBIED

De planlocatie bevindt zich in de bebouwde kom van Heemskerk, ongeveer 150 meter ten zuiden van de historische kern. De historische kern staat op de Cultuurhistorische Waardenkaart van Noord-Holland en op de Archeologische Monumentenkaart aangegeven als terrein van hoge archeologische waarde. Voor het plangebied is op de cultuurhistorische waardenkaart geen verdere waarde aanduiding gegeven. In de Archeologische Beleidsnota Heemskerk wordt dit wel gedaan. Het plangebied valt in de zone HEEM11A, een gebied waarin is vastgesteld dat het een archeologisch waardevol gebied betreft van de tweede categorie en daarmee van dezelfde waarde wordt geacht als de historische kern van Heemskerk. Reden hiertoe is dat de zone HEEM11A één van de locaties in het stedelijk gebied van Heemskerk is waar prehistorische cultuurlagen zijn aangetoond (zie afbeelding 5). De ligging van deze vindplaatsen is nog deels onbekend en kan in bepaalde mate verstoord zijn.

In het onderzoeksgebied zijn in totaal vijf waarnemingen bekend¹⁰. De eerste waarneming grenst aan het plangebied en bevindt zich ter hoogte van de speelweide langs de noordwestzijde van de Johannes Poststraat.¹¹ Hier zijn in 1972 enkele fragmenten keramiek uit de Romeinse tijd en de late middeleeuwen aangetroffen. Dit materiaal bevond zich op diverse hoogten tot circa 1,10 meter beneden het maaiveld. De plaatselijke archeologische werkgroep heeft hier een proefput gegraven en vastgesteld dat er sprake is van een verstoring.¹² Vermoedelijk zijn de archeologische resten door de latere land- en/of tuinbouwwerkzaamheden omgewoeld. Verder ten zuiden zijn in 2003 enkele waarnemingen gedaan in een bouwput aan de Jan Ligthartstraat.¹³ Hier zijn cultuurlagen aangetroffen uit de late bronstijd en de vroege en midden ijzertijd. Enigszins ten noorden van het plangebied (aan de Poelenburglaan) is een waarneming bekend uit 1976. Het betreft enkele losse vondsten keramiek uit de late middeleeuwen en de Romeinse tijd.¹⁴ Aan de Gerrit van Assendelftstraat zijn in 1978 sporen en vondstmateriaal uit de vroege tot midden ijzertijd aangetroffen in de vorm van keramiek en ploegsporen.¹⁵ Algemeen kan worden gesteld dat in Heemskerk de archeologische resten al direct onder de bouwvoor kunnen worden aangetroffen, waarbij de prehistorische sporen zich gemiddeld tussen circa 0,80 tot 2,50 meter beneden het maaiveld bevinden.¹⁶

Binnen het plangebied zelf is ook een waarneming gedaan. Het betreft een vondst uit 1967, afkomstig uit een bouwput op de kruising van de Karshoffstraat met de Maerten van Heemskerckstraat, vermoedelijk dus tijdens de bouw van het huidige gebouw.¹⁷ Cordfunke maakt hier melding van scherven middeleeuwse keramiek, waaronder een fragment Karolingisch (Badorf) aardewerk met radstempelversiering.

¹⁰ Deze zijn (nog) niet allemaal opgenomen in ARCHIS.

¹¹ Zie afbeelding 5, waarneming A

¹² Mededeling Jean Roefstra

¹³ Zie afbeelding 5, waarneming B

¹⁴ ARCHIS waarnemingnummer 43825, zie afbeelding 5

¹⁵ ARCHIS waarnemingnummer 17754, zie afbeelding 5

¹⁶ Mondelinge mededeling Jean Roefstra

¹⁷ ARCHIS waarnemingnummer 38038, zie afbeelding 5

6. GESPECIFICEERDE ARCHEOLOGISCHE VERWACHTING VOOR HET PLANGEBIED

Op basis van de in de voorgaande hoofdstukken verzamelde gegevens, kunnen de volgende verwachtingen worden uitgesproken ten aanzien van de archeologie op de planlocatie.

De gemeente Heemskerk kent een lange bewoningsgeschiedenis. Dit is mede te danken aan de aanwezigheid van strandwallen en de invloeden van het Oer-IJ. Uit een periode van bijna vier millennia zijn archeologische resten in de bodem bewaard gebleven. Op talrijke plaatsen van de gemeente zijn bij bodemroerende werkzaamheden prehistorische sporen aangetroffen. Dit is duidelijk het geval bij enkele nog onbebouwde zones met plantsoenen, waar akkerlagen en bewoningssporen vanaf de ijzertijd zijn waargenomen.¹⁸ Naast restanten met een prehistorische oorsprong worden uiteraard ook sporen uit de middeleeuwen en van jongere datum aangetroffen. Voor het plangebied is dit laatste minder waarschijnlijk. De locatie bevindt zich immers in een van origine landelijke gebied, net buiten de historische kern van Heemskerk. Bovendien heeft archeologisch onderzoek in de omgeving uitgewezen dat de laag waarin middeleeuwse sporen (en sporen uit de Romeinse tijd) aanwezig zijn doorgaans verstoord is door latere land- en/of tuinbouwactiviteiten. De prehistorische resten daarentegen zijn dikwijls nog intact en goed geconserveerd.

Ondanks het feit dat de planlocatie voor een deel is verstoord door recente bouwwerkzaamheden en mogelijk ook door subrecente land- en/of tuinbouwactiviteiten is de kans aanwezig dat zich nog onder het verstoorde niveau archeologische waarden bevinden. Indien archeologische sporen aanwezig zijn dan zullen deze vermoedelijk dateren uit de late bronstijd en/of ijzertijd. Ook mag niet worden uitgesloten dat restanten uit de Romeinse tijd en (vroeg) middeleeuwen in de bodem bewaard zijn gebleven.

¹⁸ Beleidsnota HEEM 10A, 11A, 18A en 19A

7. ADVIES

Uit de voorgaande twee hoofdstukken wordt duidelijk dat in het plangebied archeologische waarden aanwezig kunnen zijn, met name daar waar in het verleden geen bebouwing heeft gestaan en de bodem niet noemenswaardig verstoord is. Aangezien deze waarden door de voorgenomen planrealisatie aangetast zullen worden (de grond zal tot circa 3,00 meter beneden het maaiveld worden geroerd), luidt het advies door middel van een booronderzoek vast te stellen of archeologische waarden daadwerkelijk op de planlocatie aanwezig zijn en zo ja, op welke locaties deze zich bevinden. Geadviseerd wordt om de boringen uit te zetten in een verspringend grid met een onderlinge afstand van 22,50 of 25 meter. De boringen dienen tot een diepte van 3,50 meter beneden het maaiveld te reiken, waarbij gebruik kan worden gemaakt van een gutsboor en eventueel een zuigbuis. Indien uit het booronderzoek blijkt dat op de locatie onverstoorde bodemlagen aanwezig zijn waarin zich archeologische waarden (kunnen) bevinden dan kan worden besloten tot een aanvullend (gericht) proefsleuvenonderzoek. Na het graven van de proefsleuven neemt de bevoegde overheid een besluit over de behoudwaardigheid van de eventuele archeologische resten in de bodem van de planlocatie. Op basis van dit selectiebesluit zal het onderzoek zonodig worden voortgezet en het gehele door de bouwwerkzaamheden bedreigde gedeelte van de planlocatie door middel van een archeologische opgraving worden onderzocht.¹⁹

Het archeologisch veldonderzoek moet worden verricht door een tot opgravings-werkzaamheden bevoegd bedrijf. Het booronderzoek dient te worden uitgevoerd op basis van een Plan van Aanpak.

¹⁹ De term selectiebesluit komt niet rechtstreeks voor in de nieuwe Monumentenwet. Wel is in de nieuwe Monumentenwet opgenomen dat gewerkt wordt via de in de beroepsgroep geldende normen. De Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA) is deze norm. De KNA verstaat onder een selectiebesluit "een gemotiveerd besluit van de bevoegde overheid tot het al dan niet behouden van een bepaalde archeologische vindplaats. Het besluit leidt tot het al dan niet, of onder voorwaarden, vrijgeven van een terrein of te nemen archeologische maatregelen". Een dergelijk selectiebesluit volgt op het selectieadvies dat door de archeologisch deskundige wordt gegeven. Het selectieadvies van de archeologisch deskundige heeft slechts betrekking op de archeologische waarden, terwijl het selectiebesluit een afweging is van de archeologische waarden ten opzichte van de andere beleidskeuzen en -prioriteiten die spelen. Dit is een besluit dat slechts de bevoegde overheid kan nemen in het kader van de belangenafweging volgens de Wet Ruimtelijke Ordening. Een selectieadvies wordt gegeven naar aanleiding van een archeologisch vooronderzoek (in onderhavig geval met een proefsleuf), waarna de bevoegde overheid het selectiebesluit neemt.

LITERATUUR- EN DOCUMENTATIELIJST

Digitale bronnen

- Archeologisch Informatiesysteem (ARCHIS)
- Cultuurhistorische Waardenkaart Noord-Holland: <http://chw.noord-holland.nl>
- Kadastrale minuut: www.dewoonomgeving.nl: A. van Oosterhout, Kadastrale minuutplan van Het Dorp, sectie B, Heemskerk, 1821.

Atlassen

- Atlas van Historische Topografische Kaarten Noord-Holland. Bladen van de Chromo-topografische Kaart van het Koninkrijk der Nederlanden schaal 1:25.000, 1894 - 1923, Landsmeer, 2003.
- Boddaert, M. & A. Mak (red.): Topografische Atlas Noord-Holland 1:25.000, Emmen, 2004.
- Bodemkaart van Nederland 1:50.000, Blad 19 Alkmaar West, DLO-Staringcentrum, 1995.
- Geomorfologische kaart van Nederland 1:50.000, Blad 19 Alkmaar - 20 Lelystad (gedeeltelijk), Stichting voor Bodemkartering, Wageningen, 1979.
- Grote Historische Provincie Atlas Noord-Holland 1849-1859, 1:25 000, Groningen, 1992
- Kaartboek uitwaterende sluizen in Kennemerland en West-Friesland 1745, uitgeversmaatschappij Canaletto, Aphen aan de Rijn, 1980.
- Roo, H.C. de, 1953: De bodemgesteldheid van Noord-Kennemerland, 1:25 000, Stichting voor bodemkartering, Wageningen

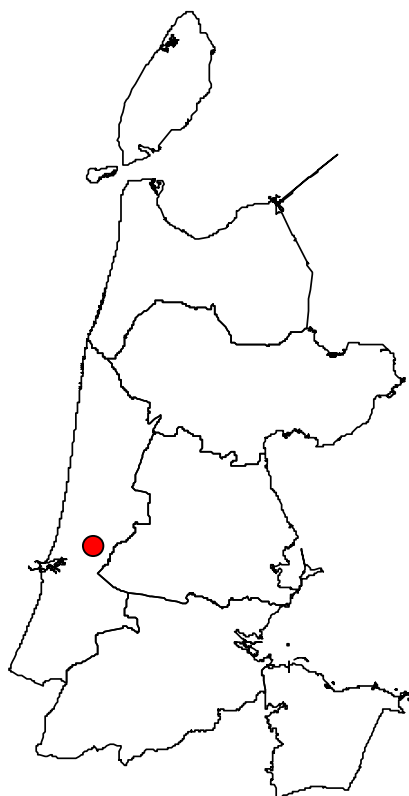
Literatuur

- Alders, G.P., 2005: *Beleidsnota Archeologie gemeente Heemskerk 2005*, Steunpunt Cultureel Erfgoed Noord-Holland, Wormer.
- N.N., 2006: *Verkennd bodemonderzoek conform de NEN-5740, Karshoffstraat 39 te Heemskerk*, Ingenieursbureau Bakker-Straathof bv, Heemskerk.

AFBEELDINGEN

Afbeelding 1

Ligging van het plangebied in Noord-Holland

Afbeelding 2

De huidige situatie van de planlocatie, de HBO-tank is met een groene stip aangegeven, het plangebied is rood omlijnd.

Afbeelding 3

De toekomstige situatie van de planlocatie(rood omlijnd)

(kaart BD Architectuur, Arnhem)

Afbeelding 4

Uitsnede luchtfoto 1939

Rode kader betreft de begrenzing van het plangebied

Afbeelding 5

Archeologiegebied HEEM11A en de waarnemingen in het onderzoeksgebied

Rode kader betreft de begrenzing van het plangebied

(Bron: Archis II)

